TEŞVİK VE İSTİSNA · 15 KASIM 2026

29 yaş altı ilk kez iş kurana 3 yıl vergi istisnası: 2026'da ne kadar kazanç vergisiz?

Aytaç Yavuzel · Yavuzel Mali Müşavirlik

Genç girişimci istisnasıyla 2026'da kazancın 400.000 TL'si gelir vergisi dışında kalıyor. 600.000 TL kazançlı örnekte vergi 124.500 TL'den 30.500 TL'ye iniyor; istisnayı kaybettiren beş hatayı da bu yazıda bulacaksınız.

Kısa cevap şu: 29 yaşını doldurmadan ilk kez ticari, zirai ya da serbest meslek kaydı açarsanız, kazancınızın gelir vergisi tarifesindeki ikinci dilim tutarına kadar olan kısmı üç vergilendirme dönemi boyunca vergiden muaf olur. Bu tutar 2026 için 400.000 TL. Yani 2026'da 600.000 TL kazanan genç bir işletmeci yalnız 200.000 TL için vergi öder. Ancak istisna kendiliğinden işlemez. Birkaç şartı sağlamanız gerekir. Ayrıca beyanname vermeye devam edersiniz.

Kimler yararlanabilir?

Müşterilerimizden en çok duyduğum soru "Ben de yararlanabilir miyim?" oluyor. Gelir Vergisi Kanunu'nun mükerrer 20. maddesine göre şu şartların hepsi aynı anda sağlanmalı:

Şart	Ne anlama geliyor?
İlk kez mükellefiyet	Ticari, zirai ya da mesleki faaliyet nedeniyle daha önce hiç gelir vergisi mükellefiyetiniz olmamalı.
Yaş	Mükellefiyetin başladığı tarihte 29 yaşını doldurmamış olmalısınız.
Süresinde bildirim	İşe başladığınızı kanuni süresi içinde bildirmelisiniz.
Bizzat çalışma	İşte bizzat çalışmalı ya da işi kendiniz yönetmelisiniz. Çırak veya yardımcı çalıştırmak, askerlik ya da hastalık gibi zorunlu ayrılıklar bu şartı bozmaz.
Devralma olmaması	İşi eşinizden ya da üçüncü dereceye kadar kan veya kayın hısımınızdan devralmamış olmalısınız.
Sonradan ortaklık olmaması	Var olan bir işletmeye sonradan ortak olmamalısınız.

İstisna burada şu demek: kazanç gerçekten elde ediliyor, ama kanun bu kazancın belli bir kısmından vergi alınmamasını öngörüyor. İstisna gerçek kişilere tanınıyor. Limited ya da anonim şirket kurarsanız şirket kazancına uygulanmaz. Şirkete geçmeyi düşünüyorsanız Kârınız ne kadar olunca şirkete geçmek vergide avantajlı olur? notunu da okuyun.

Örnek hesap: e-ticaret işletmecisinin vergisi ne kadar düşüyor?

Örneğimiz 27 yaşında, ilk kez vergi kaydı açan bir e-ticaret işletmecisi. 2026'da giderler düşüldükten sonra 600.000 TL ticari kazanç elde ediyor. Varsayımlarım şunlar: başka geliri yok, kazanç bilançoya ya da işletme hesabına göre bulunmuş net kazanç, vergi indirimleri ve damga vergisi hesaba katılmadı.

2026 gelir vergisi tarifesinde (ücret dışı gelirler) ilk üç dilim şöyle: 190.000 TL'ye kadar %15, 190.000–400.000 TL arası %20, 400.000–1.000.000 TL arası %27.

İstisna olmasaydı:

1. İlk 400.000 TL'nin vergisi tarifede sabit tutar olarak 70.500 TL'dir.
2. Aşan 200.000 TL × %27 = 54.000 TL.
3. Toplam vergi: 70.500 + 54.000 = 124.500 TL.

İstisna ile:

1. 600.000 − 400.000 = 200.000 TL vergiye tabi kazanç kalır.
2. İlk 190.000 TL × %15 = 28.500 TL.
3. Aşan 10.000 TL × %20 = 2.000 TL.
4. Toplam vergi: 28.500 + 2.000 = 30.500 TL.

2026'daki vergi tasarrufu: 124.500 − 30.500 = 94.000 TL.

Dikkat edilecek nokta şu: istisna düşüldükten sonra kalan kazanç, tarifenin en alt diliminden (%15) başlayarak vergilenir. Bu yüzden istisna, yüksek dilimdeki kazancı vergi dışına çıkarmış gibi çalışır ve fark büyür.

Üç yılda toplam ne kadar eder?

İstisna, faaliyete başlanan takvim yılı dahil üç vergilendirme dönemi sürer. 2027 ve 2028 istisna tutarları her yıl yenilenen tarifeye göre belirlenecek ve bugün henüz belli değil. Hesabı yalnız fikir vermesi için yapıyorum. Kazanç ve tarife üç yıl aynı kalsaydı tablo şöyle olurdu:

Yıl	Kazanç	İstisnasız vergi	İstisnalı vergi	Fark
1. yıl (2026)	600.000 TL	124.500 TL	30.500 TL	94.000 TL

2. yıl	600.000 TL	124.500 TL	30.500 TL	94.000 TL
3. yıl	600.000 TL	124.500 TL	30.500 TL	94.000 TL
Toplam	**1.800.000 TL**	**373.500 TL**	**91.500 TL**	**282.000 TL**

İstisna geçici vergi hesabında da dikkate alınıyor. Bu da yıl içinde daha az peşin vergi ödemeniz ve nakdin işinizde kalması anlamına geliyor.

İstisnayı kaybettiren hatalar

Yanlış zamanda başlamak. Yıl içinde işe başlarsanız, başlangıçtan yıl sonuna kadar geçen kısa süre de tam bir vergilendirme dönemi sayılır. Kasımda açılan bir işletme, üç dönemden birini iki ayla tüketir. Yaş sınırına uzaksanız ve faaliyeti ocakta başlatmanız mümkünse, takvimi buna göre planlamak yasal ve akıllıca bir yoldur. 29 yaşına yaklaşıyorsanız ise önce yaş şartını kaçırmamaya bakın.

Ailenin işini devralmak. Esnaf ailelerinde en sık gördüğüm hata bu. Babanın dükkânını oğlun üzerine devretmek istisnayı yok eder. Tek ayrık durum ölüm nedeniyle eş ve çocuklara geçiştir. Çocuğunuz kendi adına, ayrı ve yeni bir iş kurarsa şartları taşıyabilir.

Şartı taşımayan biriyle ortak olmak. Adi ortaklıkta ya da şahıs şirketinde ortaklardan biri bile şartı taşımıyorsa, örneğin mükellefiyetin başladığı tarihte 29 yaşını doldurmuşsa ya da daha önce mükellefiyeti olduysa, hiçbir ortak istisnadan yararlanamaz. Var olan bir işe sonradan ortak olmak da istisnayı kaybettirir.

Kapatıp yeniden açmak. Terk ettiğiniz bir faaliyete sonradan yeniden başlamak "ilk kez" şartını bozar. Yeni bir faaliyet eklemek de üç yıllık süreyi uzatmaz.

Beyannameyi vermemek. Kazancınız 400.000 TL'nin altında kalsa, hatta hiç kazanç olmasa bile yıllık gelir vergisi beyannamesi vermek zorundasınız. Beyanname vermemenin cezalarını Esnafa en sık kesilen vergi cezaları notunda anlattım.

Ayrıca istisna yalnız bu faaliyetten elde edilen kazanca uygulanır. Kira gibi başka gelirleriniz istisnanın dışında kalır. Size yapılan ödemelerden kesilen stopaj (tevkifat, yani ödemeyi yapanın vergiyi sizin adınıza kesip yatırması) da istisnadan etkilenmez. Bu kesintiler beyannamede hesaplanan vergiden mahsup edilir, mahsup edilemeyen kısım iade yoluyla geri alınabilir.

Bağ-Kur prim desteği hâlâ var mı?

Hayır. Genç girişimcilere ilk yıl için tanınan Bağ-Kur prim desteğini düzenleyen 5510 sayılı Kanun'un 81. maddesinin (k) bendi, 7566 sayılı Kanun ile yürürlükten kaldırıldı. Yani gelir vergisi istisnası sürüyor, ama sigorta priminizi baştan itibaren kendiniz ödersiniz. Nakit planınızı yaparken bu gideri ilk aydan hesaba katın.

Benim önerim

Kaydı açmadan önce şu dört soruyu sorun: Yaş şartını taşıyor muyum? Daha önce bir mükellefiyetim oldu mu? Bu işi bir yakınımdan mı devralıyorum? Ortağım şartları taşıyor mu? Dördünün cevabı da sizden yanaysa, başlangıç tarihini düşünerek seçin ve beyannameleri aksatmayın. Örneğimizde olduğu gibi üç yılda yüz binlerce liralık vergi, yasal bir hakkı doğru kullanmakla cebinizde kalabilir.

Dayanaklar

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu mükerrer md. 20

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu md. 103

332 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği (31.12.2025 tarihli ve 33124 sayılı 5. mükerrer Resmî Gazete)

292 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği (05.05.2016 tarihli Resmî Gazete)

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu md. 81/1-(k)

7566 sayılı Kanun md. 23

Bu yazı genel bilgilendirme amaçlıdır; somut durumunuz için mesleki değerlendirme yerine geçmez.